

«Келісіді»

№9 «Жұлдыз-Ай» бөбекжай

балабақшасының әдіскері

Джаналилова И.А.

« 04 » 09 2023 ж.

«Бекітуді»

№9 «Жұлдыз-Ай» бөбекжай

балабақшасы менгерушісінің м.в:

Кияшова Б.С.

« 04 » 09 2023 ж.

**2023-2024 оқу жылына арналған дефектологиялық-түзету жұмысының
перспективалық жоспары
(МА топ)**

Түсінік хат

Бұл перспективалық жоспар психикалық дамуы тежелген және қарым-қатынас пен әлеуметтік өзара әрекеттестіктің бұзылуы деңгейіндегі ерекше білім беруге қажеттіліктері бар балаларға оқуда жетістікке жетуге ықпал ету. Бұл жылдық оқу жоспар Қазақстан Республикасы Оқу ағарту министрінің 2022 жылғы 9 қыркүйектегі №394 бұйрықпен бекітілген «Бөбек жасындағы балаларға мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары». Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы мен ҚРБЖҒМ 2022 жылғы 14 қазандағы № 422 бұйрығына қосымша (№499) үлгілік оқу бағдарламасы және ҚРБЖҒМ 2018 жылғы 29 желтоқсандағы №721 бұйрығының 4,5 қосымшаларын негізінде құрылды.

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің мақсаты: Мектепке дейінгі білім берудегі ерекше білім беруге қажеттіліктері бар балаларға психологиялық және физиологиялық даму ерекшеліктерін зерттеу және сонымен қатар оқыту мен тәрбиелеуде тиімді әдіс-тәсілдерді қолданып, дамудағы кемшіліктерді түзете отырып дефектологиялық көмек көрсету.

Міндеттері:

- түзету жұмыстарын ұйымдастыру;
- бала дамуындағы кемшілікті түзету және жою, екінші кемшіліктің алдын алу;
- дамуындағы кемшіліктерді түзетуде балалардың жеке және жас ерекшеліктерін ескеру;
- баланың психофизикалық даму кемшіліктерін түзеп, жеке тұлғалық қасиеттерін зерттеп, баланың мүмкіншілігін қабілетін анықтау;
- сабақта түрлі әдіс-тәсілдерді қолдану;
- жеке және топтық сабақтардың әр баланы жеке зерттегеннен, кейін жеке дамыту бағдарламасын құру;

Күтілетін нәтиже:

- **Сөйлеуді дамыту:** аты-жөнін айтқызып үйрету, өзі туралы мәлімет беруге дағдыландыру, сұраққа толық жауап беруге үйрету, пазл, мозайка, текшелер, пирамидаларды құратып үйрету.
- **Математикалық және сенсорлық қабілеттерін арттыру:** сандарды санауға үйрету, геометриялық фигураларды (нүкте, сызық, түзу, үшбұрыш, төртбұрыш, дөңгелек, үзік сызықтар) үйрету, түстерді ажыратуға, кеңістік бағдарлауды (оң, сол, жоғары, төмен, алды, арты, жаны, т.б.) үйрету.
- **Қоршаған орта туралы түсініктерін қалыптастыру:** жыл мезгілдерін айыруды, өсімдіктер мен гүлдерді, үй және жабайы жануарларды айыра білуін үйрету.

№	Айы	Арнайы түзетуші іс-әрекет Танымдық іс-әрекетінің кемшіліктерін түзету	
		Қоршаған ортамен таныстыру және сөйлеуді дамыту.	Сенсорика
1	Қыркүйек айы. <u>Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы</u>	Менің балабақшам. Ойыншықтар. Микроэлеуметтік орта туралы білімін қалыптастыру: дүкен, дәріхана, көлік. Балабақшаның іші жайымен таныстыруды жалғастыру: асхана, кір жуатын бөлме, медициналық кабинет. Топ тәрбиешінің аты-жөнімен атауға үйрету, топтағы балаларды есімдерімен атап үйрету. Көкөністер мен жемістерді ажыратады, оларды өсіретін жерлер туралы түсіндіру. Көкөністер мен жемістерді ажыратуға үйрету. Жеке суреттен көрсетіп атауға үйрету.	Сандық түсініктер және санау: 4 көлеміндегі заттарды саусақтардың санымен сәйкестендіру, қорытынды санды атай отырып санау; көп заттың ішінен 4-уін еліктеу, үлгісі, сөздік нұсқау бойынша бөлектеп шығару. 2-4 сандарының жеке бірліктерден және екі кіші саннан құралған құрамы; Шама: белгілі бір берілген қасиеттері бар заттардан топ құру; заттарды ұзындығы, биіктігі, жуандығы бойынша салыстыру: ұзын-қысқа, ұзындықтары бірдей: жуан-жіңішке, жуандығы бірдей;
2	Қазан айы. <u>Тәуелсіздік және отаншылдық айы</u>	Отбасы туралы әңгімелеу. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету, қарым-қатынас дағдысын жетілдіру. Отбасындағы туыстық қатынастар туралы және өзінің әлеуметтік рөлі түсініктерін жетілдіру: аға, әпке. Күз туралы әңгімелеу. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету, қарым-қатынас дағдысын жетілдіру. Сипаттама әңгімелеуді, заттарды салыстыру әңгімелеуін сюжетті сурет бойынша әңгімелеуді құрастыру және қайта айтуды, оқылған мәтінді қайта айтуға оқыту; Үй құстар туралы әңгімелеу. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету, қарым-қатынас дағдысын жетілдіру. Құстар туралы түсіндіру. Үй құстары мен жабайы құстарды ажыратуға үйрету. Жеке атауларын суреттен көріп қайталауға үйрету.	Геометриялық фигуралар: әртүрлі геометриялық фигураларды ажырату (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрыш); геометриялық фигураларды түрлендіру, бөліктерден құру; Геометриялық фигураларды жалпы белгілері (дөңгелек, бұрышты) бойынша салыстыру; Кеңістікте бағдарлау: қимылды сөздік немесе көру белгісі бойынша өзгерту; қағаз бетіндегі жазықтықта бағдарлау: «соғарыда», «төменде», «ортасында», «сол жақта», «оң жақта»; кеңістіктік түсініктер: «алда», «артында», «жақын», «алыс», «үстінде», «астында», «жанында»; Мезгілдік бағдарлау: жыл мезгілдері (күз, қыс, көктем, жаз); мезгілдік түсініктер (жылдам-ақырын; алдымен, содан кейін); тәулік бөліктері (түн, таңертең, күндіз, кешке, бүгін, кеше, ертең).

3	Қараша айы Әділдік және жауапкершілік айы	Көліктер туралы әңгімелеу. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету, қарым-қатынас дағдысын жетілдіру. Қоғамдағы жүріс-тұрыстың қарапайым нормалары туралы түсінігін қалыптастыру. Жүру жеріне және қызметіне қарай көліктердің түрлері туралы түсініктерін иллюстрацияларға сүйеніп отырып қалыптастыру.	Сандық түсініктер және санау: 1, 2, 3, 4,5 цифрлармен танысу, әрбір цифрды саусақтардың санымен, көру және жанасу арқылы қабылданатын заттармен, орындалған әрекеттердің дыбыстарының санымен сәйкестендіру;
4	Желтоқсан айы Бірлік және ынтымақ айы	Аңдардың тіршілігін әңгімелеу. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету, қарым-қатынас дағдысын жетілдіру. Балаларға қолжетімді кішігірім таппақ диалогтарын, арнайы ойындар үйрету. Үй жануарлары мен олардың төлдерін, үй құстары мен олардың балапандарын атайды және көрсетуге үйрету. Қазақстан-ел атауымен таныстыру, Қазақстанның мемлекеттік рәміздерімен таныстыру. Мемлекеттік рәміздерімен, әнұранмен таныстыру; Жаңа жыл туралы әңгімелеу. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету, қарым-қатынас дағдысын жетілдіру. Мейрамдармен: Қазақстанның туған күні таныстыруды жалғастыру. Күтілетін нәтиже: ➢ ересек адамның көмегімен қарапайым сөйлемдерді құрастырады; ➢ ересек адамның көмегімен ойыншықтарды пайдалана отырып, диалог түрінде шағын әңгімелерді құрастырады; ➢ сұрақтарға адекватты жауап береді және басқа адамға сұрақты жолдай алады; ➢ заттардың, жануарлардың, құстардың атауларын олардың сипаттары бойынша танып таба алады. ➢ тірі және өлі табиғатқа ұқыптылықпен қарайды; ➢ өлі табиғат нысандары (құм, саз) туралы түсінігі болады; ➢ су туралы түсінігі болады; ➢ табиғат құбылыстары (жаңбыр, қар) туралы түсінігі	Күтілетін нәтиже: ➢ 4 саны көлеміндегі заттарды санайды, қорытынды санды атайды немесе көрсетеді; ➢ бір текті және әртүрлі текті көптіктерден 4 көлемінде берілген сандық заттарды ерекшелейді, ересектің өтініші бойынша қайтадан санау арқылы тексереді; ➢ 4 саны көлеміндегі зат топтарын «артық» және «жетіспейтін» санды тірек ете отырып салыстырады; ➢ еліктеу немесе педагогтың тапсырмасы бойынша көптіктерді әртүрлі әрекеттерді (арттырады, кемітеді, теңестіреді) орындайды; ➢ ересек адам ынталандырған кезде алған білімін еркін ойында және практикалық әрекетте пайдаланады; ➢ қағаз бетінде (жоғары, төмен, оң, сол жақтарын, ортасын) бағдарлайды; ➢ геометриялық пішіндерді (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, тікбұрыш) ажыратады; ➢ бөліктерден геометриялық пішіндерді құрастырады; ➢ заттарды ұзындығы, биіктігі, жуандығы (ұзын-қысқа, ұзындықтары бірдей; биік-аласа, жуан-жіңішке, жуандығы бірдей) бойынша салыстырады; ➢ мезгілдік түсініктердіменгерген: түн, таңертен, күндіз, кешке, бүгін, кеше, ертең.

5	Қаңтар айы <u>Заң және тәртіп айы</u>	болады; ➤ суреттерді тірек ете отырып, жыл мезгілдерін (күз, қыс) ажыратады; ➤ ауа райы жағдайы туралы туралы түсінігі болады; ➤ көкөністер мен жемістерді ажыратады, оларды өсіретін жерлер туралы түсінігі болады; ➤ кейбір ағаштар және ағаштардың құрамдық бөліктерін ажыратады; ➤ кейбір үй жануарлары мен олардың төлдерін, үй құстары мен олардың балапандарын атайды және көрсетеді; ➤ педагогтың көмегімен кейбір жәндіктерді ажыратады.	2 және 3 сандарының бірліктік құрамдары; есте сақтау бойынша атау жаттығулары: киімдердің бөліктерінің саны (көйлектің неше жеңі бар), көліктердің бөліктерінің немесе негізгі бөліктерінің саны, адам мен жануарлардың дене мүшелері;
6	Ақпан айы <u>Жасампаздық және жанашылдық айы</u>	Жабайы құстар туралы әңгімелеу. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету, қарым-қатынас дағдысын жетілдіру. Құстар туралы түсіндіру. Үй құстары мен жабайы құстарды ажыратуға үйрету. Жеке атауларын суреттен көріп қайталауға үйрету. Мамандар туралы әңгімелеу. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету, қарым-қатынас дағдысын жетілдіру. Ересектердің мамандықтары туралы түсініктерін қалыптастыру: мейірбике, дәрігер, сатушы. Мамандықтармен таныстыру: аспаз, тігінші, сатушы. Қыс мезгілі туралы әңгімелеу. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету, қарым-қатынас дағдысын жетілдіру. Жыл мезгілдері және олардың белгілері туралы білімдерін қалыптастыру. Қоршаған әлеуметтік және заттық ортаға танымдық қызығушылығын дамыту. Қыс мезгілі. Техника туралы әңгімелеу. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету, қарым-қатынас дағдысын жетілдіру. Тұрмыстық заттар туралы түсініктерін кеңейту және тереңдету: ыдыс (шай ыдысы, асханалық), жиһаз (бөліктері).	1-10 көлеміндегі заттардың санын елестету бойынша салыстыру; 1-10 сан қатарындағы дәйектілік, 1-ден 10-ға дейінгі реттік санау, «санағанда нешінші?», «барлығы қанша?» сұрақтарына жауап бере білу; 1-ден 5-ке көрнекі материалды, саусақтарды тірек ете отырып кері ретте санаутоптағы заттар санының түстен, пішіннен, заттардың арасындағы қашықтықтан және санау бағытынан тәуелсіздігі туралы түсінікті қалыптастыру; соңғы санның соңғыға емес, барлық заттар тобына қатысты екенін түсіну; Шама: белгілі бір берілген қасиеттері бар заттардан топ құру; заттарды ұзындығы, биіктігі бойынша салыстыру: ұзын-қысқа, ұзындықтары бірдей: жуан-жіңішке, жуандығы бірдей; бір немесе бірнеше параметрлері бойынша ерекшеленетін заттарды салыстыру; Геометриялық фигуралар: әртүрлі геометриялық фигураларды (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш, тіктөртбұрыш) ажырату; геометриялық фигураларды түрлендіру, бөліктерден құру; геометриялық

7	Наурыз айы <u>Тәуелсіздік және отаншылдық айы</u>	Наурыз мейрамын әңгімелеу. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету, қарым-қатынас дағдысын жетілдіру. Балаларға қолжетімді кішігірім тақпақ диалогтарын, арнайы ойындар, хормен жүру арқылы сөйлеу тілін интонациялы бейнелеу, еркін мәнерлеп сөйлеу, дауысты модульдеудің шығармашылық бастамашылдығын дамыту. Көктем тіршілігін әңгімелеу. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету, қарым-қатынас дағдысын жетілдіру. Жыл мезгілдері туралы білімдерін қалыптастыру; тәулік мезгілдері, апта күндері туралы түсініктерін кеңейту.	фигураларды жалпы белгілері бойынша ажырат; Кеністікте бағдарлау: қимылды сөздік немесе көру белгісі бойынша өзгерту; қағаз бетіндегі жазықтықта бағдарлау: «жоғарыда», «төменде», «ортасында», «сол жақта», «оң жақта»; кеңістіктік түсініктер: «алға», «артқа», «жақын», «алыс», «үстінде», «астында», «жанында», «артында»; Мезгілдік бағдарлау: жыл мезгілі (күз, қыс, көктем, жаз); мезгілдік түсініктер(жылдам-ақырын; алдымен, содан кейін); тәулік бөліктері(түн, таңертең, күндіз, кешке, бүгін, кеше, ертең).
8	Сәуір айы <u>Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы</u>	Тәулік бөліктерімен таныстыру. Суреттен ажыратуға үйрету. Әңгімені үлгі бойынша, жоспар бойынша, орындалған сурет құрастыруға үйрету; Әдемі гүлдер туралы әңгімелеу. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету, қарым-қатынас дағдысын жетілдіру. Тәулік мезгілдері туралы білімдерін кеңейту: кеш, түс, таң. Қоршаған ортадағы түрлі заттарды сипаттау үшін қажетті заттардың атауын, әрекетін, сипаттамасын қолдана алуды дамыту;	Сандық түсініктер және санау: 6,7,8,9,10 цифрлармен танысу, әрбір цифрды саусақтардың санымен, көру және жанасу арқылы қабылданатын заттармен, орындалған әрекеттердің дыбыстарының санымен сәйкестендіру; 4 және 5 сандарының бірліктік құрамдары; есте сақтау бойынша атау жаттығулары: киімдердің бөліктерінің саны (көйлектің неше жеңі бар), көліктердің бөліктерінің немесе негізгі бөліктерінің саны;
9	Мамыр айы <u>Бірлік және ынтымақ айы</u>	Достық туралы әңгімелеу. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету, қарым-қатынас дағдысын жетілдіру. Мейрамдармен: Қазақстанның туған күні таныстыруды жалғастыру. Мейрамдармен таныстыруды жалғастыру: достық мейрамы.	5-тен 10-ға көрнекі материалды, саусақтарды тірек ете отырып кері ретте санау топтағы заттар санының түстен, пішіннен, заттардың арасындағы қашықтықтан

Жаз мезгілі туралы әңгімелеу. Өзінің көңіл-күйін сипаттай білуге үйрету, қарым-қатынас дағдысын жетілдіру. Жаз мезгілі туралы таныстыру. Әңгімені үлгі бойынша, жоспар бойынша, орындалған сурет құрастыруға үйрету;

Күтілетін нәтиже:

- өзі, отбасы мүшелері, сүйікті ойыншықтары жөнінде сұрақтарға жауап береді;
- ересек адамның бақылауында кейбір көбінесе жиі пайдаланатын сөз алды қосымшалы етістіктерді түсінеді және пайдаланады;
- сөз сөйлеуде қатысты сын есімдерді пайдаланады (ересек адамның бақылауында);
- ересек адамның бақылауында сөздердің жалпылаушы мәнін пайдаланады.
- тірек суреттер бойынша жыл мезгілдерін (көктем, жаз) ажыратады;
- ауа райы жағдайы туралы түсінігі болады;
- өлі табиғат нысандары (ағаш, саз, тас) туралы түсінігі болады;
- судың маңызы (адам үшін, өсімдік үшін, жануарлар үшін) туралы түсінігі болады;
- табиғат құбылыстары (жел, тұман, жаңбыр) туралы түсінігі болады;
- кейбір гүлдерді және олардың құрамдас бөліктерін ажыратады;
- тірек суреттер бойынша бұталарды және олардың құрамдас бөліктерін көрсетеді;
- ағаштар мен бұталарды жіктейді;
- табиғаттағы қарапайым тәртіп ережелері (ағаштардың жапырақтарын жұлмау, гүлді жұлмау, көгалды баспау, ұяны бұзбау, қоқысты тастамау) туралы түсініктері болады;

және санау бағытынан тәуелсіздігі туралы түсінікті қалыптастыру; соңғы санның соңыға емес, барлық заттар тобына қатысты екенін түсіну;

Күтілетін нәтиже:

- 4 саны көлеміндегі заттарды көрсету ишаратын пайдаланып санайды, қорытынды санды атайды немесе көрсетеді;
- бір текті және әр түрлі текті көптіктерден 4 көлемінде берілген сандағы заттарды ерекшелейді, ересектің өтініші бойынша қайтадан санау арқылы тексереді;
- 4 саны көлеміндегі зат топтарын «артық» және «жетіспейтін» санды тірек ете отырып салыстырады;
- еліктеу немесе педагогтың тапсырмасы бойынша көптіктерді әр түрлі әрекеттерді (арттырады, кемітеді, теңестіреді) орындайды;
- 1, 2, 3, 4 цифрларын, олардың сан қатарындағы орнын біледі, заттарды, дыбыстарды, әрекеттерді сәйкес сандармен сәйкестендіреді;
- 4 көлемінде тура және кері ретте санайды;
- ересек адам ынталандырған кезде алған білімін еркін ойында және практикалық әрекетте пайдаланады;
- альбом бетінде және қағаз бетінде (жоғары, төмен, оң, сол жақтарын, ортасын) бағдарлайды;
- мезгілдік түсініктерді (түн, таңертең, күндіз, кешке, бүгін, кеше, ертең, алдымен, содан кейін) меңгерген.

Әр баланың жеке түзету жұмысын жүргізу

«Келісіді»

№9 «Жұлдыз-Ай» бөбекжай
балабақшасының әдіскері
Джанадилова И.А.

« 04 » 09 2023 ж

«Бекітілді»

№9 «Жұлдыз-Ай» бөбекжай
балабақшасы менісрушісінің м.а.
Кияшева Б.С.

« 04 » 09 2023 ж

**2023-2024 оқу жылына арналған дефектологиялық-түзету жұмысының
перспективалық жоспары
(Ересек топ)**

Түсінік хат

Бұл перспективалық жоспар психикалық дамуы тежелген және қарым-қатынас пен әлеуметтік өзара әрекеттестіктің бұзылуы деңгейіндегі ерекше білім беруге қажеттіліктері бар балаларға оқуда жетістікке жетуге ықпал ету. Бұл жылдық оқу жоспар Қазақстан Республикасы Оқу ағарту министрінің 2022 жылғы 9 қыркүйектегі №394 бұйрықпен бекітілген «Бөбек жасындағы балаларға мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары». Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы мен ҚРБЖҒМ 2022 жылғы 14 қазандағы № 422 бұйрығына қосымша (№499) үлгілік оқу бағдарламасы және ҚРБЖҒМ 2018 жылғы 29 желтоқсандағы №721 бұйрығының 4,5 қосымшаларын негізінде құрылды.

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің мақсаты: Мектепке дейінгі білім берудегі ерекше білім беруге қажеттіліктері бар балаларға психологиялық және физиологиялық даму ерекшеліктерін зерттеу және сонымен қатар оқыту мен тәрбиелеуде тиімді әдіс-тәсілдерді қолданып, дамудағы кемшіліктерді түзете отырып дефектологиялық көмек көрсету.

Міндеттері:

- түзету жұмыстарын ұйымдастыру;
- бала дамуындағы кемшілікті түзету және жою, екінші кемшіліктің алдын алу;
- дамуындағы кемшіліктерді түзетуде балалардың жеке және жас ерекшеліктерін ескеру;
- баланың психофизикалық даму кемшіліктерін түзеп, жеке тұлғалық қасиеттерін зерттеп, баланың мүмкіншілігін қабілетін анықтау;
- сабақта түрлі әдіс-тәсілдерді қолдану;
- жеке және топтық сабақтардың әр баланы жеке зерттегеннен, кейін жеке дамыту бағдарламасын құру;

Күтілетін нәтиже:

- **Сөйлеуді дамыту:** аты-жөнін айтқызып үйрету, өзі туралы мәлімет беруге дағдыландыру, сұраққа толық жауап беруге үйрету, пазл, мозайка, текшелер, пирамидаларды құратып үйрету.
- **Математикалық және сенсорлық қабілеттерін арттыру:** сандарды санауға үйрету, геометриялық фигураларды (нүкте, сызық, түзу, үшбұрыш, төртбұрыш, дөңгелек, үзік сызықтар) үйрету, түстерді ажыратуға, кеңістік бағдарлауды (оң, сол, жоғары, төмен, алды, арты, жаны, т.б.) үйрету.
- **Қоршаған орта туралы түсініктерін қалыптастыру:** жыл мезгілдерін айыруды, өсімдіктер мен гүлдерді, үй және жабайы жануарларды айыра білуін үйрету.

№	Айы	Арнайы түзетуші іс-әрекет Танымдық іс-әрекетінің кемшіліктерін түзету	
		Қоршаған ортамен таныстыру және сөйлеуді дамыту	Сенсорика
1	Қыркүйек айы. <u>Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы</u>	Балабақшада қызмет жасайтын алаңдар туралы түсінік қалыптастыру. Үлкендердің еңбегін бағалауға үйрету. Балабақша өмірімен таныстыру. Ойыншықпен әрекет жасау бойынша екі сөзден фразаны құрастыру икемділігін дамыту; өз қажеттіліктерін сөйлеу арқылы білдіру икемділіктеріне үйрету; Өсімдіктер әлемі: көкөністер (пияз, қырықшабат) туралы білімді кеңейту; жемістер (алма, алмұрт, қараөрік) туралы білімдерін кеңейту; ағаштармен (қайың) таныстыру; Өсімдіктер әлемі: көкөністер (картоп, сәбіз); жемістер (апельсин, шие, жүзім) туралы білімдерін кеңейту.	«Көп - аз»; үздіксіз көптіктердің санын «бос-толық» анықтау; сөзбен («көп», «аз», «біреу») немесе сәтсіз (сәйкес ым-ишараттың көмегімен) жауап бере отырып, «қанша?» сұрағын түсінуге үйрету; Екі тең (тең емес) топ заттарын салыстыру; еліктеу бойынша бір текті көптіктен 1, 2 затты ерекшелеу; Көлем заттың көлемін анықтау және бірін біріне салу және жанына қою тәсілдерін пайдаланып көлемі бойынша заттарды салыстыру (үлкен, кіші);
2	Қазан айы. <u>Тәуелсіздік және отаншылдық айы</u>	Менің отбасым: әке, ана, ата, әже, іні, сіңілі туралы түсінік қалыптастыру. Үлкендердің еңбегін бағалауға үйрету. Балаларды суреттерге қарап екі сөзден тұратын фразаларды құрастыру икеміне үйрету; Күз мезгіліндегі еңбек туралы түсініктерін қалыптастыру. Табиғат құбылыстары: жыл мезгілдері (күз) туралы түсініктерді қалыптастыру. Үлкендердің еңбегін бағалауға үйрету. Табиғат құбылыстары: қоршаған әлем нысандары мен субъектілеріне деген қызығушылықты қалыптастыру; Құстар туралы әңгімелеп сипаттама беру. Үлкендердің еңбегін бағалауға үйрету. Тыңдау және түсінуге: ертегілердің, әңгімелердің, тақпақтардың мазмұнын тыңдай және қабылдай білуге үйрету.	Геометриялық фигуралар: дөңгелек пішінді заттарды анықтау; заттарды пішініне (шар) қарай топтастыру; Кеңістікте бағдарлау: берілген бағыт бойынша алға, артқа, солға, оңға (ересек адамның көмегімен) қозғалу; нұсқау бойынша заттың орналасу орнын анықтау. Көріп қабылдау мен зейінді дамыту: ұсынылған 2-3 үлгінің шегінде заттарды олардың бейнелерімен сәйкестендіру; ойын бөлмесінің әртүрлі жерлерінде орналасқан жұп заттарды табу; педагогтың үстеліндегі екі ойыншықтың ішінен таңдау арқылы ойыншықтарды қабылдау; Көлемдері бірдей, бірақ пішіндері әртүрлі (дөңгелек, шаршы) қораптарға қақпақтаңдау, байқау арқылы қақпақтың пішінінің қорап пішініне қатысын сәйкестендіру; түстерді (қызыл, сары) ажырату;

	Қараша айы <u>Әділдік және жауапкершілік айы</u>	Көліктердің қандай қызмет атқаратын туралы әңгімелеп сипаттама беру. Үлкендердің еңбегін бағалауға үйрету. Жол жүру ережелері мен көлік түрлерін таныстыру. Қимылдарды көрсету және іс-әрекетті бейнелейтін суреттер бойынша сипаттау икеміне үйрету (ересек адамның көмегімен екі-үш сөзден тұратын фразаны құрастыру); Жануарлар әлемі: үй жануарлары (мысық, ит, қой, сиыр, ешкі, тауық) туралы түсініктерді қалыптастыру; Жабайы жануарлар (аю, қоян, түлкі, қасқыр, тиін) туралы түсініктерді қалыптастыру.	Мезгілдік бағдарлау: жыл мезгілдері: күз, қыс; тәулік бөліктері: түн, күн.
4	Желтоқсан айы <u>Бірлік және ынтымақ айы</u>	Отан мерекесі туралы түсіндіру. Суреттер бойынша жеке сөздер қайталату. Суреттер арқылы сұрақтарға жауап беруге үйрету. Жаңа жыл туралы әңгімелеп сипаттама беру. Үлкендердің еңбегін бағалауға үйрету. Айнала табиғат құбылыстары: қыс және оның қарапайым белгілері (суық, қар) туралы түсініктерді қалыптастыру. Күтілетін нәтиже: ➢ екі-үш сөзден тұратын фразаны құрастырады; ➢ ересек адамның бақылауында кішірейткіш-еркелету мәніндегі зат есімдерді құрастыра алады; ➢ сөйлеу кезінде сапалық сын есімдерді пайдаланады (ересек адамның бақылауында); ➢ ересек адамның бақылауында заттардың кеңістіктегі орналасуымен байланысты сөздерді есту де жіктейді. ➢ педагогтің көмегімен табиғаттағы мезгілдік өзгерістерді анықтайды; ➢ иллюстрациядан күз бен қыстың қарапайым белгілерін көрсетеді;	Күтілетін нәтиже: ➢ дискретті және үздіксіз көптіктермен заттық-практикалық әрекеттерде ➢ «көп», «аз», «бос», «толық», 1, 2 саны туралы түсінігі бар; ➢ үздіксіз көптіктерді саны бойынша «көп»-«аз», «артық»-«кем» салыстырады; ➢ сандары бойынша тең емес екі заттық топты салыстырады; ➢ үлгінің негізінде заттарды сандық белгілері бойынша топтастыруды жүзеге асырады; ➢ дискретті және үздіксіз көптіктерді түрлендіреді (арттыру, кеміту); ➢ 2-3 затты көлемі, биіктігі бойынша салыстырады; ➢ геометриялық пішіндерді: дөңгелекті, шаршыны, үшбұрышты ажыратады; ➢ көлемді геометриялық пішіндерді ажыратады; ➢ берілген бағытта: алға, артқа, солға, оңға қозғалады; ➢ өз дене мүшелерінде бағдарлайды; ➢ жыл мезгілдері: күз, қыс туралы түсінігі бар; ➢ тәулік бөліктері (түн, күн) туралы түсінігі бар.

		➤ кейбір көкөністер мен жемістерді ажыратады; ➤ иллюстрациядағы қайыңды атайды немесе көрсетеді; ➤ кейбір үй және жабайы жануарларды біледі; ➤ иллюстрациядағы торғайды атайды немесе көрсетеді.	Сандықтар ұғымдар: теңдік немесе теңсіздікті ажырату арқылы: «тең-тең емес», «соншама-соншама емес» дискретті көптіктерді саны бойынша салыстыру; үш көлеміндегі көптік элементтерін, есту арқылы дыбыстарды, сипау арқылы заттарды, қимылдарды санау;
5	Қаңтар айы <u>Заң және тәртіп айы</u>	Әңгімелеу және жаттау: таныс құстар тапқардағы негізгі (қайталанатын) сөздерді қайталауға, таныс өлеңдерді, тапқарды оқу кезінде сөздерді жалғастырып айтуға үйрету (сөйлеу тілінің мүмкіндіктеріне қарай); Құстардың түрлерімен таныстыру. Мамандар туралы әңгімелеп сипаттама беру. Үлкендердің еңбегін бағалауға үйрету. Мамандық түрлерін айтып үйрету. Ересек адамдардың көмегімен заттардың кеңістіктегі орналасуын анықтаумен байланысты нұсқауларды орындау ікеміне үйрету;	Заттар мен дыбыстарды, заттар мен қимылдарды, дыбыстар мен қимылдарды саны бойынша салыстыру: көп, 1, 2, 3; 3 саны көлеміндегі заттарды санау, қорытынды санды атай отырып, таяқшалардың, саусақтардың санымен сәйкестендіру; еліктеу, үлгі және сөздік
6	Ақпан айы <u>Жасампаздық және жаңашылдық айы</u>	Қыс мезгілі туралы әңгімелеп сипаттама беру. Үлкендердің еңбегін бағалауға үйрету. Айнала табиғат құбылыстары: қыс және оның қарапайым белгілері (суық, қар) туралы түсініктерді қалыптастыру. Техника туралы әңгімелеп сипаттама беру. Үлкендердің еңбегін бағалауға үйрету. Тұрмыстағы заттарды, әрекеттерді, кейбір белгілерді білдіретін бір, екі, үш буыннан тұратын сөздерді атау ікеміне үйрету. Топтағы өмірге, табиғаттағы бақылауларға қатысты сұрақтарға жауап беруге үйрету.	Нұсқау бойынша көптіктен 3 затты ерекшеліу; санауды тексеру тәсілі ретінде пайдалана отырып, 3 затты немесе бейнені санамай-ақ тану; 3 саны көлеміндегі заттар тобын салыстыру: артық немесе кем, артық немесе жетіспейтін элемент; Санау: үш көлеміндегі ашық нәтижелі біріктіру және ажырату әрекеттері, нәтижені санау арқылы анықтау; 3 саны көлеміндегі кеңістікте әртүрлі орналасқан, түсі, көлемі әртүрлі заттарды санау; жетіспейтін элементті қосу. Көлем: заттарды бір-біріне қабаттастыра қою тәсілін пайдалана отырып, биіктігі (биік-аласа) бойынша салыстыру; салыстырылатын екі заттың қайсысының биік (аласа) екенін тану және көрсету; бірінің үстіне бірін қою тәсілімен заттардың енін (енсіз-жалпақ) салыстыру; салыстырылатын екі заттың қайсысының еңсіз (жалпақ) екенін тану және көрсету; үш заттың арасындағы көлемдік арақатынасты (үлкен-кіші-ең кіші) табу;

	Наурыз айы <u>Тәуелсіздік және отаншылдық айы</u>	Наурыз туралы туралы әңгімелеп сипаттама беру. Үлкендердің еңбегін бағалауға үйрету. Наурыз тақырыбында балалармен тақпақтарды, өлеңдерді, санамақтарды қайталау; Суреттер арқылы сұрақтарға жауап беруге үйрету. Көктем тіршілігі туралы әңгімелеп сипаттама беру. Үлкендердің еңбегін бағалауға үйрету. табиғат құбылыстары: қоршаған әлемде болып жатқан өзгерістер; табиғат құбылыстары (жанбыр, бұлт және жел). Көктем туралы түсініктерді қалыптастыру; экологиялық мәдениет негіздерін; табиғатқа ұқыптылықпен қарауға тәрбиелеу.	Геометриялық фигуралар:геометриялық фигураларды:дөңгелекті, шаршыны, үшбұрышты ажыратуға; геометриялық фигураларды пішіні, түсі бойынша біріктіруге; көлемді геометриялық фигураларды ажыратуға;
8	Сәуір айы <u>Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы</u>	Тәулік бөліктері (түн, таңертен, күндіз, кешке). мәтіндерді тыңдау және олардың суреттерін қарай айтуға үйрету. Дала гүлдері туралы әңгімелеп сипаттама беру. Үлкендердің еңбегін бағалауға үйрету. Топтағы өмірге, тірі табиғаттағы бақылауларға қатысты сұрақтарға жауап беруге үйрету; Қарапайым сұрақтарға жауап беру іскеміне үйрету;	Кеңістікте бағдарлау:өз дене мүшелерінде бағдарлау: жоғарыда – бас, мойын, кеуде, төменде – аяқ, алдында – бет, іш, артында – арқа, сол, оң қол;педагогтың көрсетуі бойынша заттарды өзіне қатысты орналастыру; алыс-жақын, жанында, онда, мұнда; Балаларды үлгі бойынша заттарды көлемі, пішіні, түсі бойынша практикалық әрекет арқылы салыстыруға; құрылыстарды шынайы нысандармен және олардың суреттегі бейнелерімен сәйкестендіруге, салған құрылыстарын ойын барысында пайдалануға үйрету;
9	Мамыр айы <u>Бірлік және ынтымақ айы</u>	Достық туралы әңгімелеп сипаттама беру. Үлкендердің еңбегін бағалауға үйрету. Сөйлеу тілінің мүмкіндіктеріне сәйкес қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету; кітаптағы суреттерді қарауға баулу. Жаз мезгілі туралы әңгімелеп сипаттама беру. Үлкендердің еңбегін бағалауға үйрету. Лексикалық тақырыптар бойынша сөздік қорын толықтыру; Жаз мезгілінің белгілерімен ерекшеліктерімен таныстыру. Күтілетін нәтиже: ➢ сөйлеу кезінде жіктеу есімдіктерін пайдаланады; ➢ сөйлеу кезінде жеке реттік сан есімдерін	Негізгі түстер (қызыл, сары, көк, жасыл) туралы, түстерді сәйкестендіру; заттардың көлемі (үлкен, кіші, бірдей) туралы; заттардың пішіні (текше, кірпіш, пластина, призма) туралы; ағаштан, пластмассадан жасалған құрылыс материалдарының қасиеттері туралыбілімдерін қалыптастыру; Жазық геометриялық фигураларды ажыратуға;үлгі бойынша геометриялық фигураларды белгілі бір дәйектілікпен орналастыруға; геометриялық фигураларды қоршаған заттар сұлбасынан тануға үйрету; Күтілетін нәтиже: ➢ 3 саны көлеміндегі заттарды санайды, қорытынды санды атайды немесе көрсетеді; ➢ үлгі бойынша бір текті және әртүрлі текті

- пайдаланады;
- сын есімдерді зат есіммен келістіре алады (ересек адамның көмегімен);
 - топтағы өмірге, табиғаттағы бақылауларға катысты сұрақтарға жауап бере алады.
 - педагогтың көмегімен табиғаттағы мезгілдік өзгерістерді анықтайды;
 - иллюстрациядан көктем мен жаздың қарапайым белгілерін көрсетеді;
 - кейбір көкөністер мен жемістерді ажыратады;
 - иллюстрациядағы шыршаны атайды немесе көрсетеді;
 - иллюстрациядағы қызғалдақты атайды немесе көрсетеді;
 - кейбір үй және жабайы жануарларды және олардың төлдерін біледі;
 - жануарлардың дене мүшелерін атайды немесе көрсетеді.
 - үй құстарын атайды немесе көрсетеді;
 - иллюстрациядағы қарғаны атайды немесе көрсетеді.

- көптіктерден 3 көлемінде (1, 2, 3) берілген сандағы заттарды ерекшелтейді;
- үлгінің негізінде заттарды сандық белгілері бойынша топтастыруды жүзеге асырады;
 - дискретті және үздіксіз көптіктерді түрлендіреді (арттырады, кемітеді);
 - үш саны көлеміндегі көптіктерді біріктіру және ажырату әрекеттерін орындайды, нәтижені санау арқылы анықтайды;
 - жетіспейтін элементті қосу, артығын алып тастау тәсілімен заттардың екі тобын саны жағынан теңестіреді;
 - 2-3 затты көлемі, биіктігі бойынша салыстырады;
 - қағаз бетінде (жоғары, төмен, ортасында) бағдарлайды;
 - геометриялық пішіндерді: дөңгелекті, шаршыны, үшбұрышты ажыратады;
 - жыл мезгілдері: күз, қыс, көктем, жаз туралы түсінігі бар;
 - өз дене мүшелерінде бағдарлайды;
 - қозғалыс жылдамдығы (жылдам, ақырын) туралы түсінігі бар;
 - тәулік бөліктері (түн, таңертен, күндіз, кешке) туралы түсінігі бар.

Әр баланың жеке түзету жұмысын жүргізу

«Келісіді»

№9 «Жұлдыз-Ай» бөбекжай

балабақшасының әдіскері

Джаналилова И.А.

«04» 09 2023 ж

«Белгілі»

№9 «Жұлдыз-Ай» бөбекжай

балабақшасының әдіскерінің м.а:

Киреева

«04» 09 2023 ж

**2023-2024 оқу жылына арналған дефектологиялық-түзету жұмысының
перспективалық жоспары
(Ортаңғы топ)**

Түсінік хат

Бұл перспективалық жоспар психикалық дамуы тежелген және қарым-қатынас пен әлеуметтік өзара әрекеттестіктің бұзылуы деңгейіндегі ерекше білім беруге қажеттіліктері бар балаларға оқуда жетістікке жетуге ықпал ету. Бұл жылдық оқу жоспар Қазақстан Республикасы Оқу ағарту министрінің 2022 жылғы 9 қыркүйектегі №394 бұйрықпен бекітілген «Бөбек жасындағы балаларға мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары». Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы мен ҚРБЖҒМ 2022 жылғы 14 қазандағы № 422 бұйрығына қосымша (№499) үлгілік оқу бағдарламасы және ҚРБЖҒМ 2018 жылғы 29 желтоқсандағы №721 бұйрығының 4,5 қосымшаларын негізінде құрылды.

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің мақсаты: Мектепке дейінгі білім берудегі ерекше білім беруге қажеттіліктері бар балаларға психологиялық және физиологиялық даму ерекшеліктерін зерттеу және сонымен қатар оқыту мен тәрбиелеуде тиімді әдіс-тәсілдерді қолданып, дамудағы кемшіліктерді түзете отырып дефектологиялық көмек көрсету.

Міндеттері:

- түзету жұмыстарын ұйымдастыру;
- бала дамуындағы кемшілікті түзету және жою, екінші кемшіліктің алдын алу;
- дамуындағы кемшіліктерді түзетуде балалардың жеке және жас ерекшеліктерін ескеру;
- баланың психофизикалық даму кемшіліктерін түзеп, жеке тұлғалық қасиеттерін зерттеп, баланың мүмкіншілігін қабілетін анықтау;
- сабақта түрлі әдіс-тәсілдерді қолдану;
- жеке және топтық сабақтардың әр баланы жеке зерттегеннен, кейін жеке дамыту бағдарламасын құру;

Күтілетін нәтиже:

- **Сөйлеуді дамыту:** аты-жөнін айтқызып үйрету, өзі туралы мәлімет беруге дағдыландыру, сұраққа толық жауап беруге үйрету, пазл, мозайка, текшелер, пирамидаларды құратып үйрету.
- **Математикалық және сенсорлық қабілеттерін арттыру:** сандарды санауға үйрету, геометриялық фигураларды (нүкте, сызық, түзу, үшбұрыш, төртбұрыш, дөңгелек, үзік сызықтар) үйрету, түстерді ажыратуға, кеңістік бағдарлауды (оң, сол, жоғары, төмен, алды, арты, жаны, т.б.) үйрету.
- **Қоршаған орта туралы түсініктерін қалыптастыру:** жыл мезгілдерін айыруды, өсімдіктер мен гүлдерді, үй және жабайы жануарларды айыра білуін үйрету.

№	Айы	Арнайы түзетуші іс-әрекет Танымдық іс-әрекетінің кемшіліктерін түзету	
		Қоршаған ортамен таныстыру және сөйлеуді дамыту	Сенсорика
1	Қыркүйек айы. <u>Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы</u>	Біздің балабақша және ойыншықтар әр түрлі болатындығы жайлы түсінік беру. Бірге ойнауға дағдыландыру. Суретте бейнеленген іс-әрекеттерді түсіну білігіне үйрету; Өсімдіктер әлемі: практикалық әрекет процесінде көкөністермен (княр) және жемістермен(банан) таныстыру. өсімдіктер әлемі: ағаш, шөп туралы түсініктерін қалыптастыру. Өсімдіктер әлемі: практикалық әрекет үдерісінде көкөністер (қызанақ) мен жемістер (алма, алмұрт) туралы түсініктерді қалыптастыру.	Сандық түсініктерді қалыптастыру: дискретті көптіктермен (заттармен, ойыншықтармен) практикалық әрекеттер; үздіксіз көптіктермен (су, құм, жарма, сусымалы заттар) практикалық әрекеттер; біртекті заттардан көптік құрастыру және көптіктерді жеке заттарға бөлу (педагог «тағы», «көп», «барлығы», сөздерін пайдалана отырып, балалардың әрекеттерін айтып тұрады), еліктеу бойынша топтан «бір және көп»; заттарды бөлу; Дискретті және үздіксіз көптіктерді саны бойынша ажырату: «көп - аз»; үздіксіз көптіктердің санын «бос-толық» анықтау;
2	Қазан айы. <u>Тәуелсіздік және отаншылдық айы</u>	Отбасы мүшелерінің әр түрлі болатындығы жайлы түсінік беру. Бірге ойнауға дағдыландыру. Тыңдау және түсіну: ертегілердің, әңгімелердің, тақпақтардың мазмұнын тыңдай және қабылдай білуге үйрету; сөйлеу тілінің мүмкіндіктеріне сәйкес қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету. Күз мезгілінің ауа-райының әр түрлі болатындығы жайлы түсінік беру. Бірге ойнауға дағдыландыру. Суреттерді карауға баулу, таныс заттарды атауға, педагогтың сұрауы бойынша көрсетуге ынталандыру; Үй құстар туралы түсініктерін қалыптастырып түсінік беру. Бірігіп татулықпен ойнауға дағдыландыру. Қимылдарды көрсету және іс-әрекетті бейнелейтін суреттер бойынша сипаттау икеміне үйрету (ересек адамның көмегімен екі-үш сөзден тұратын фразаны құрастыру);	Сөзбен («көп», «аз», «біреу») немесе сөзсіз (сәйкес ым-ишараттың көмегімен) жауап бере отырып, «қанша?» сұрағын түсінуге үйрету; Екі тең (тең емес) топ заттарын салыстыру; еліктеу бойынша бір текті көптіктен 1, 2 затты ерекшелеу; Көлем: заттың көлемін анықтау және бірін біріне салу және жанына қою тәсілдерін пайдаланып көлемі бойынша заттарды салыстыру (үлкен, кіші); Геометриялық фигуралар: дөңгелек пішінді заттарды анықтау; заттарды пішініне (шар) қарай топтастыру; Кеністікте бағдарлау: берілген бағыт бойынша: алға, артқа, солға, оңға (ересек адамның көмегімен) қозғалу; нұсқау бойынша заттың орналасу орнын анықтау.

3	Қараша айы <u>Әділдік және жауапкершілік айы</u>	Көліктер туралы түсініктерін қалыптастырып түсінік беру. Бірігіп татулықпен ойнауға дағдыландыру. Көліктердің әрекеттерді, кейбір белгілерді білдіретін бір, екі, үш буыннан тұратын сөздерді атау икеміне үйрету; Жануарлар әлемі: үй жануарлары туралы түсініктерді қалыптастыру; жабайы жануарлар (аю) туралы түсініктерді қалыптастыру. Жануарлар әлемі: үй жануарымен (ит) танысу; тірі табиғат нысандарына деген қайырымдылық сезімін тәрбиелеу. Күтілетін нәтиже: ➢ өз қажеттіліктерін қарапайым сөйлеу тілінде білдіреді; ➢ кейіпкерлердің әрекеттерін суреттер бойынша таниды; ➢ ересек адамның көмегімен бір немесе екі құрамды сөздердің буындық құрылымын қайталайды; ➢ екі сөзден тұратын сөз тіркесін құрастырады; ➢ бейімделген мәтіндерді тыңдайды және олардың суреттерін қарайды. ➢ қоршаған әлем нысандары мен субъектілеріне деген қызығушылығын байқатады; ➢ таныс көкөністер мен жемістерді көрсетеді; ➢ таныс үй және жабайы жануарларды көрсетеді.	Күтілетін нәтиже: ➢ еліктеу немесе үлгі бойынша бір текті немесе әртүрлі элементтерден көптік құрайды; ➢ топтан «бір», «көп» заттарды ерекшелейді; ➢ үздіксіз көптіктің санын: «бос-толық» анықтайды; ➢ дискретті және үздіксіз көптіктерді саны бойынша: «көп - аз» ажыратады; ➢ еліктеу бойынша бір текті заттар көптігінен 1, 2 затты ерекшелейді; ➢ геометриялық фигураны: дөңгелекті ажыратады; ➢ берілген бағыт бойынша: алға, артқа, солға, оңға қозғалады(ересек адамның көмегімен); ➢ ересек адамның ұйымдастырушы және бағыттаушы көмегімен жұптық сәйкестікті анықтау тәсілімен элементтерінің саны бойынша тең көптіктерді құрайды. Сандық түсініктерді қалыптастыру: біртекті заттардан көптік құрау және көптіктерді жеке заттарға бөлу (педагог «тағы», «көп», «барлығы», сөздерін пайдалана отырып, балалардың әрекеттерін айтып тұрады); жазықтықта әртүрлі орналасқан заттық көптіктердің құралуы (тігінен, көлденеңінен, үйме); топтардан біртекті заттарды: «көп», «аз», «біреу» (еліктеу бойынша) ерекшелеу («көп» затты ерекшелегенде заттарды екі қолмен, ал «аз» заттарды бір қолмен, «біреуді» оң қолдың екі саусағымен алу); Қолдың қимылын ілестіріп, қорытынды санды атай отырып, екі сан көлеміндегі заттарды санау; екі заттан құрылған көптікті санамай-ақ тану: «Екі санырау құлақ қайда, көрсет»; түске, пішінге, көлемге бағдарлай отырып, заттарды әртүрлі көптіктерге біріктіру: «көп», арнайы ұйымдастырылған және қоршаған ортадан 1, 2 затты табу; Шама: заттың шамасын анықтау және бірін біріне салу және жанына қою тәсілдерін пайдаланып, көлемі бойынша (үлкен,
4	Желтоқсан айы <u>Бірлік және ынтымақ айы</u>	Отан тақырыбында суреттермен түсіндіру. Бірігіп татулықпен ойнауға дағдыландыру. Әңгімелеу және жаттау таныс тақпақтардағы негізгі (қайталанатын) сөздерді қайталауға, таныс өлеңдерді, тақпақтарды оқу кезінде сөздерді жалғастырып айтуға үйрету. Жаңа жыл туралы түсініктерін қалыптастырып түсінік беру. Бірігіп татулықпен ойнауға дағдыландыру.	

		Тыңдау және түсіну: ертегілердің, әңгімелердің, өлеңдердің мазмұнын тыңдай білуге үйрету, ертегілердің мазмұны бойынша қарапайым сұрақтарға жауап беруге үйрету.	кіші) салыстыру; заттарды көлемі (үлкен, кіші) бойынша топтастыру;
5	Қаңтар айы <u>Заң және тәртіп айы</u>	Жабайы құстар туралы түсініктерін қалыптастырып түсінік беру. Бірігіп татулықпен ойнауға дағдыландыру. Қимылдарды көрсету және іс-әрекетті бейнелейтін суреттер бойынша сипаттау икеміне үйрету (ересек адамның көмегімен екі-үш сөзден тұратын фразаны құрастыру); Мамандар туралы түсініктерін қалыптастырып түсінік беру. Бірігіп татулықпен ойнауға дағдыландыру. Балаларды суреттерге карап екі сөзден тұратын фразаларды құрастыру икеміне үйрету.	Геометриялық фигуралар: дөңгелек, шаршы пішінді заттарды анықтау; заттарды пішіндері бойынша: шар, текше топтастыру; геометриялық пішіндері бойынша: дөңгелек, шаршы ажырату; Кеңістікте бағдарлау: берілген бағыт бойынша: алға, артқа, соға, оңға (ересек адамның көмегімен) қозғалу; өз дене мүшелерінде бағдарлау: бас, колдары, аяқтары, кеудесі.
6	Ақпан айы <u>Жасампаздық және жанашылдық айы</u>	Қыс мезгілі туралы түсініктерін қалыптастырып түсінік беру. Бірігіп татулықпен ойнауға дағдыландыру. Табиғат құбылыстары: қыс және оның қарапайым белгілері (суық, қар) туралы түсініктерді қалыптастыру. Балалармен тақпақтарды, өлеңдерді, санамақтарды жаттау; Техника құралдары туралы түсініктерін қалыптастырып түсінік беру. Бірігіп татулықпен ойнауға дағдыландыру. Ересек адамдардың көмегімен заттардың кеңістіктегі орналасуын анықтаумен байланысты нұсқауларды орындау икеміне үйрету.	Күтілетін нәтиже: ➤ еліктеу немесе үлгі бойынша бір текті немесе әр түрлі текті элементтерден көптік құрайды; ➤ топтан «бір», «көп», 1, 2 заттарды ерекшелейді; ➤ 2 көлеміндегі заттарды санайды, қорытынды санды атайды немесе саусақпен көрсетеді; ➤ ересек адамның ұйымдастырушы және бағыттаушы көмегімен жұптық сәйкестікті анықтау тәсілімен элементтерінің саны тең көптіктерді құрайды; ➤ заттарды көлемі бойынша бірін біріне салу және жанына қою тәсілдерін пайдаланып (үлкен, кіші) салыстырады; ➤ геометриялық пішіндерді: дөңгелек, шаршы ажыратады; ➤ заттарды пішіндері бойынша: шарларды, текшелерді топтастырады; ➤ өз дене мүшелерінде (бас, колдар, аяқтар, кеуде) бағдарлайды.
7	Наурыз айы <u>Тәуелсіздік және отаншылдық айы</u>	Наурыз мейрамы туралы түсініктерін қалыптастырып түсінік беру. Бірігіп татулықпен ойнауға дағдыландыру. Топтағы балалардың өміріндегі шынайы жағдайлар нәтижелері бойынша құрастырылған қарапайым әңгімелерді түсіну икеміне үйрету;	Әр баланың жеке түзету жұмысын жүргізу

		Көктем туралы түсініктерін қалыптастырып түсінік беру. Бірігіп татулықпен ойнауға дағдыландыру. Балалармен тақпақтарды, өлеңдерді, санамақтарды жаттау; шығарманың интонациялық ырғағын қабылдау; ертегі мазмұнындағы сұраулы интонацияны, тақпақтардың, өлеңдердің ырғақтылығын қабылдауға үйрету, «кап-кап», «тық-тық» дыбыстық ымдарды қайталауға ынталандыру;	
8	Сәуір айы <u>Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы</u>	Тәулік бөліктері туралы түсіндіру. Суретпен әрекет жасау бойынша екі сөзден фразаны құрастыру икемділігін дамыту; өз қажеттіліктерін сөйлеу арқылы білдіру икемділіктеріне үйрету; Гүлдер туралы түсініктерін қалыптастырып түсінік беру. Бірігіп татулықпен ойнауға дағдыландыру. Табиғат құбылыстары: қоршаған әлем нысандары мен субъектілеріне деген қызығушылықты қалыптастыру;	
9	Мамыр айы <u>Бірлік және ынтымақ айы</u>	Достық туралы түсініктерін қалыптастырып түсінік беру. Бірігіп татулықпен ойнауға дағдыландыру. (Қуыршақ қолғаптарды, ойыншықтарды қолдана отырып); кітаптағы суреттерді карауға баулу, таныс заттарды атауға, педагогтың сұрауы бойынша көрсетуге ынталандыру; Жаз мезгілі туралы түсініктерін қалыптастырып түсінік беру. Бірігіп татулықпен ойнауға дағдыландыру. Табиғат құбылыстары: жаз және оның қарапайым белгілері (ыстық, күн қыздырады) туралы түсініктерді қалыптастыру; Күтілетін нәтиже: ➢ ересек адамның көмегімен заттардың кеңістіктегі орналасуын анықтаумен байланысты нұсқауларды орындайды; ➢ жіктеу есімдіктерінің етістіктермен	

2024-2025 оқу жылына арналған дефектологиялық-түзету жұмысының
перспективалық жоспары
(кіші топ)

Дефектолог: Б.С.Кияшева

	- сәйкестендірудің алғашқы дағдылары бар; ➤ қарапайым сөйлеу нұсқаулары бойынша іс-әрекеттері орындайды, өзі және жаздан ортасы жайында қарапайым сұрақтарға жауап береді. ➤ педагогтың көмегімен иллюстрациялардан қыс пен жазды көрсетеді; ➤ таныс көкөністер мен жемістерді көрсетеді; ➤ таныс үй жануарларын көрсетеді.	
--	---	--

«Келісіді»

№9 «Жұлдыз-Ай» бөбекжай

балабақшасының әдіскері

Джанадилова И.А.

« 04 » 09 2023 ж

«Бекітілді»

№9 «Жұлдыз-Ай» бөбекжай

балабақшасы меңгерушісінің м.а:

Кияшева Б.С.

« 04 » 09 2023 ж

**2023-2024 оқу жылына арналған дефектологиялық-түзету жұмысының
перспективалық жоспары
(Кіші топ)**

Түсінік хат

Бұл перспективалық жоспар психикалық дамуы тежелген және қарым-қатынас пен әлеуметтік өзара әрекеттестіктің бұзылуы деңгейіндегі ерекше білім беруге қажеттіліктері бар балаларға оқуда жетістікке жетуге ықпал ету. Бұл жылдық оқу жоспар Қазақстан Республикасы Оқу ағарту министрінің 2022 жылғы 9 қыркүйектегі №394 бұйрықпен бекітілген «Бөбек жасындағы балаларға мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары». Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы мен ҚРБЖҒМ 2022 жылғы 14 қазандағы № 422 бұйрығына қосымша (№499) үлгілік оқу бағдарламасы және ҚРБЖҒМ 2018 жылғы 29 желтоқсандағы №721 бұйрығының 4,5 қосымшаларын негізінде құрылды.

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің мақсаты: Мектепке дейінгі білім берудегі ерекше білім беруге қажеттіліктері бар балаларға психологиялық және физиологиялық даму ерекшеліктерін зерттеу және сонымен қатар оқыту мен тәрбиелеуде тиімді әдіс-тәсілдерді қолданып, дамудағы кемшіліктерді түзете отырып дефектологиялық көмек көрсету.

Міндеттері:

- түзету жұмыстарын ұйымдастыру;
- бала дамуындағы кемшілікті түзету және жою, екінші кемшіліктің алдын алу;
- дамуындағы кемшіліктерді түзетуде балалардың жеке және жас ерекшеліктерін ескеру;
- баланың психофизикалық даму кемшіліктерін түзеп, жеке тұлғалық қасиеттерін зерттеп, баланың мүмкіншілігін қабілетін анықтау;
- сабақта түрлі әдіс-тәсілдерді қолдану;
- жеке және топтық сабақтардың әр баланы жеке зерттегеннен, кейін жеке дамыту бағдарламасын құру;

Күтілетін нәтиже:

- **Сөйлеуді дамыту:** аты-жөнін айтқызып үйрету, өзі туралы мәлімет беруге дағдыландыру, сұраққа толық жауап беруге үйрету, пазл, мозайка, текшелер, пирамидаларды құратып үйрету.
- **Математикалық және сенсорлық қабілеттерін арттыру:** сандарды санауға үйрету, геометриялық фигураларды (нүкте, сызық, түзу, үшбұрыш, төртбұрыш, дөңгелек, үзік сызықтар) үйрету, түстерді ажыратуға, кеңістік бағдарлауды (оң, сол, жоғары, төмен, алды, арты, жаны, т.б.) үйрету.
- **Қоршаған орта туралы түсінітерін қалыптастыру:** жыл мезгілдерін айыруды, өсімдіктер мен гүлдерді, үй және жабайы жануарларды айыра білуін үйрету.

	Айы	Арнайы түзетуші іс-әрекет Танымдық іс-әрекетінің кемшіліктерін түзету	
		Қоршаған ортамен таныстыру және сөйлеуді дамыту	Сенсорика
1	Қыркүйек айы. <u>Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы</u>	Сурет арқылы немесе заттардың өзін ұстап, сипап, қарау арқылы балабақша мен ойыншықтармен танысу. Балаларда сөзсіз қарым-қатынас нысандарын дамыту: серіктестің бетіне көз қырын салу икемі. Жемістер мен көкөністерді үйрету. Сурет арқылы немесе заттардың өзін ұстап, сипап, қарау арқылы жемістер мен көкөністермен танысу. Балаларды «бер», «ал», «бар», «отыр» сөздерін түсіну білігіне үйрету;	Көріп қабылдау мен зейінді дамыту: жеке заттарды қабылдау, оларды ортадан ерекшелу; шымылдың алдымен бір жерінен, содан кейін белгілі бір екі жерінен бірізділікпен пайда болатын қуыршақты күту, зейінді қалыптастыру; Ересектің әрекетін алдымен затсыз, содан кейін затпен (ойыншықтармен) шығару; таныс заттарды тану (өзінің ойыншығын табу);
2	Қазан айы. <u>Тәуелсіздік және отаншылдық айы</u>	Сурет арқылы немесе заттардың өзін ұстап, сипап, қарау арқылы табиғат құбылыстарымен танысу. Педагогтің нұсқауы бойынша заттарды, тану және көрсету білігін үйрету; Ата-анасын, жақын туыстарын (ана, әке, әже) атау икемін дамыту; Сурет арқылы немесе заттардың өзін ұстап, сипап, қарау арқылы күз мезгілінің қызықтарымен танысу. Қарапайым нұсқауларды түсіну және орындау біліктерін қалыптастыру; Сурет арқылы қыстайтын жабайы құстар, құстар туралы сипаттама беріп түсініктерін қалыптастыру. Қаратпа сөйлеу тіліне зейін салып тыңдау икемін дамыту;	Естіп қабылдау мен зейінді дамыту: белгілі бір аспаптың дыбысталуына әсерін әрекетпен білдіре отырып, екі музыкалық аспаптың (дағыра-сыбызғы) дыбысталуын ажырату. Дыбысқа еліктеуге құлақ түріп, дыбысталудың сәйкес ойыншыққа қатысын анықтау. Тактильдік-қимылдық қабылдауды дамыту: геометриялық пішіндерді (шар, текше) сипау арқылы қабылдау. Ересектің әрекетіне еліктеу, үлкен заттарды екі қолымен, кіші заттарды бір қолымен алу. Өзара байланысты тура және кері әрекеттерді орындауға үйрету (жаю-жинау, алу-салу, бірінен алып, екіншіге қою).
3	Қараша айы <u>Әділдік және жауапкершілік айы</u>	Сурет арқылы немесе заттардың өзін ұстап, сипап, қарау арқылы көліктер түрлерімен танысу. Біржақты диалогты жүргізу икемін бекіту (педагог сюжеттік суреттің мазмұны бойынша сұрақ қояды, ал бала оған ыммен жауап береді);	

4	Желтоқсан айы <u>Бірлік және ынтымақ айы</u>	Ормандағы аңдар мен үй жануарлары туралы сурет арқылы әңгімелеп сипаттама балалардың түсініктерін қалыптастыру. Балаларды «бер», «ал», «бар» сөздерімен фразаларды құрастыру икеміне үйрету; балаларды ойыншықтармен әрекет жасау нәтижелері бойынша сөз сөйлеуге талаптандыру; Отан туралы сурет арқылы әңгімелеп сипаттама балалардың түсініктерін қалыптастыру. Достарының, қуыршақтардың есімдерін атау икеміне үйрету; Жаңа жыл сурет арқылы әңгімелеп сипаттама балалардың түсініктерін қалыптастыру. Белгілі заттарды көрсету икеміне үйрету; осы сөздермен алғашқы сөйлемдерді құрастыру икемін қалыптастыру;	Күтілетін нәтиже: ➢ заттарды сезімталдықтың әртүрлі түрлерін тексеруге қатыстыра отырып қарастырады; ➢ жақын ортадағы заттарды көру арқылы таниды; ➢ геометриялық пішіндерді (шар, текше) сипау арқылы ажыратады; ➢ ересектің әрекетін заттармен (ойыншықтармен) шығарады; ➢ әрекеттерді ойыншықтармен (жаяды-жинайды, алады-салады, апарып қояды) орындайды; ➢ екі музыкалық аспаптың дыбысталуын ажыратады.
5	Қаңтар айы <u>Заң және тәртіп айы</u>	Сурет арқылы үй құстары туралы сипаттама беріп түсініктерін қалыптастыру. Қаратпа сөйлеу тіліне зейін салып тыңдау икемін дамыту; Мамандар туралы сурет арқылы әңгімелеп сипаттама балалардың түсініктерін қалыптастыру. Балаларға сурет арқылы көрсету.	Көріп қабылдау мен зейінді дамыту: жеке заттарды қабылдау, оларды ортадан ерекшелеу. Шымылдықтың алдымен бір жерінен, содан кейін белгілі бір екі жерінен бірізділікпен пайда болатын қуыршақты күту, зейінді қалыптастыру;
6	Ақпан айы <u>Жасампаздық және жанашылдық айы</u>	Алақай қыс келді сурет арқылы әңгімелеп сипаттама балалардың түсініктерін қалыптастыру. Суретте бейнеленген қарапайым әрекеттерді түсіну икемін дамыту. Қыс мезгілінің белгілерін түсіндіру. Техника құралдары туралы сурет арқылы әңгімелеп сипаттама балалардың түсініктерін қалыптастыру. Қоршаған әлеммен, таныс тұрмыстық немесе ойын жағдайымен байланысты әрекеттерді көрсету және орындау икемдеріне үйрету;	Ересектің әрекетін алдымен затсыз, содан кейін затпен (ойыншықтармен) шығару; таныс заттарды тану (өзінің ойыншығын табу), педагог атаған ойыншықты ерекшелеу. «Осындай», «ондай емес» салыстыру тәсілдерімен түстердің біртектілігі немесе біртекті еместігіне бағдарлай отырып, түстерді ажырату. Таныс ойыншықтарды олардың бейнелерімен сәйкестендіру.

	Наурыз айы <u>Тәуелсіздік және отаншылдық айы</u>	Наурыз мейрамы туралы сурет арқылы әңгімелеп сипаттама балалардың түсініктерін қалыптастыру. Достарының, қуыршақтардың есімдерін атау икеміне үйрету; Көктем мезгілі туралы үйрету. Жыл мезгілі туралы сурет арқылы әңгімелеп сипаттама балалардың түсініктерін қалыптастыру.	Естіп қабылдау мен зейінді дамыту: есту тітіркендіргіштеріне әсері болуы; белгілі бір аспаптың дыбысталуына әсерін әрекетпен білдіре отырып, екі-үш музыкалық аспаптың дыбысталуын ажырату; дыбысқа еліктеуді ажырату, дыбысталуын сәйкес ойыншыққа қатысын анықтау; дыбыстарды тану және нақты бейнелермен сәйкестендіру.
8	Сәуір айы <u>Еңбекқорлық және кәсіби біліктілік айы</u>	Тәулік бөліктері туралы сурет арқылы әңгімелеп сипаттама балалардың түсініктерін қалыптастыру. Дене мүшелердің және киімдердің атауларын түсінуді қалыптастыру; Гүлдер, бөлме өсімдіктері туралы сурет арқылы әңгімелеп сипаттама балалардың түсініктерін қалыптастыру. Суреттен көрсетіп, жеке атауға үйрету.	Тактильдік-қимылдық қабылдауды дамыту: көлемді пішіндерді (шар, текше) еліктеу бойынша практикалық әрекеттер арқылы ажырату. Ересектің әрекетіне еліктеу, үлкен заттарды екі қолымен, кіші заттарды бір қолымен алу; заттардың көлемін (үлкен, кіші) ұстау арқылы қабылдау. Өзара байланысты тура және кері әрекеттерді орындауға үйрету (жаю-жинау, алу-салу, аларып қою).
9	Мамыр айы <u>Бірлік және ынтымақ айы</u>	Достық туралы сурет арқылы әңгімелеп сипаттама балалардың түсініктерін қалыптастыру. Балаларға бастырып, сурет салу. Жаз мезгілі туралы түсінік. Жаз мезгілі туралы сурет арқылы әңгімелеп балалардың түсініктерін қалыптастыру. Күтілетін нәтижелер: ➢ сөзсіз қарым-қатынас нысандарын пайдаланады; ➢ ересек адамдардың сөз сөйлеулерін, әңгімелерін, өлеңдерін, такпақтарын, әндерін тыңдайды және қызығушылық танытады; ➢ таныс дауыстарға және былдыр сөздерге еліктеуді жүзеге асырады.	Күтілетін нәтижелер: ➢ түстерді салыстырады; ➢ заттардың көлемін (үлкен, кіші) ажыратады; ➢ геометриялық пішіндерді (шар, текше) сипау арқылы ажыратады; ➢ заттарды сезімталдықтың әртүрлі түрлерін тексеруге қатыстыра отырып қарастырады; ➢ жақын ортадағы заттарды көру арқылы таниды; ➢ таныс ойыншығының бейнесін затпен сәйкестендіреді; ➢ екі-үш музыкалық аспаптардың дыбысталуын ажыратады; ➢ ойыншықтармен әрекеттерді (жаяды-

	➤ сөйлеу тілінде айналадағы заттардың атауларын және олармен жасайтын әрекеттерді түсінеді және ажыратады; ➤ кейбір дене мүшелері мен киімдердің атауларын түсінеді; ➤ ересектердің көмегімен қарапайым сөйлемдерді қолданады; ➤ қарапайым сұрақтарға бір сөзбен, ым-ишаратпен немесе дыбыстар кешенімен жауап береді.	жинайды, алады-салады, апарып қояды) орындайды. Әр баланың жеке түзету жұмысын жүргізу
--	---	---